

Asia: VN/26756/2021

Hallituksen esitys sote-uudistuksen liittyvän lainsäädännön muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1) Potilastietojen käsittely Uudellamaalla

-

2) Kuntien mahdollisuus myydä tukipalveluja hyvinvointialueelle

Vihdin kunta pitää esitettyjä muutoksia perusteltuina ja lausuu erityisesti kuntien mahdollisuudesta myydä tukipalveluja hyvinvointialueelle seuraavaa:

Hallituksen esitysluonnoksen 69 a §:n mukaan hyvinvointialue voisi ostaa kunnalta tai vapaaehtoiselta kuntayhtymältä ja kunta tai vapaaehtoinen kuntayhtymä myydä hyvinvointialueelle sosiaali- ja terveydenhuollon tukipalveluita vuoden 2023 loppuun saakka ilman kuntalain 126 §:ssä säädettyä velvollisuutta yhtiöittää nämä palvelut, jos kunta on vuoden 2022 lopussa tuottanut näitä palveluita. Yhtiöittämisvelvollisuutta koskevaa poikkeusta ehdotetaan kuitenkin rajattavaksi siten, että se koskisi vain tilanteita, joissa hankinta alittaa julkisista hankinnoista annetun lain 26 §:ssä tarkoitetut EU-kynnysarvot (215 000 euroa vuonna 2022).

Vihdin kunta toteaa, että tukipalveluiden yhtiöittämisvelvollisuutta koskeva siirtymäsäännös on erittäin tarpeellinen, mutta esitetyssä muodossa riittämätön. Vihdin kunta ehdottaa, että EU -kynnysarvoon liittyvä rajausta poistetaan pykälästä. Siirtymäaika tulisi myös pidentää ainakin yhdellä vuodella vuoden 2024 loppuun.

Ehdotetusta pykälästä ja sen perusteluista ei ensinnäkään ilmene, sovelletaanko ehdotettua 215.000 euron rajaa hankintakohtaisesti vai hyvinvointialueen kokonaisostojen perusteella. Kuntaliitto on omassa lausunnossaan arvioinut, että eri hankintoja on mahdollista arvioida erikseen, eli esim. siivouspalveluiden hankinta ja ruokapalveluiden hankinnat olisivat toisistaan erillisiä hankintoja, joissa molemmissa myynti voisi olla enintään EU-kynnysarvon määrittämä 215.000 euroa. Ilmeisesti hyvinvointialue voisi ostaa esim. ruokapalveluita eri kunnilta niiden keskuskeittiöstä siten, että

ruokapalveluita tuotettaisiin eri pisteisiin eri kunnista ja jokainen eri hankinta voisi olla enintään 215.000 €.

Vihdin kunta on tuottanut perusturvakuntayhtymä Karviaiselle ateria- ja puhdistuspalveluita vuosittain yhteensä n. 384.000 eurolla. Tästä ateriomyyntiä on 330.000 euroa vuodessa ja puhdistuspalveluita 54.000 euroa vuodessa. Terveyskeskuksen vuodeosaston 10 paikan suunniteltu vähennys vuonna 2022 pudottaa ateriaostojen kokonaissumman 265.000 euroon. Terveyskeskuksen laitoshuoltajat on siirretty perusturvakuntayhtymä Karviaisen palvelukseen 1.1.2022 lukien.

Vihdin kunnan Karviaiselle myymien palveluiden osalta ateriapalvelut ylittävät EU-kynnysarvon, joten niihin ei sovellettaisi esityksen mukaista pidennettyä määräaikaa, vaan palvelun myynti tulisi ehdotetun sääntelyn mukaan lopettaa 31.12.2022 mennessä. Hyvinvointialueen tulee siten järjestää alueen ateriapalveluiden tuottaminen muulla tavoin 1.1.2023 lukien.

Ateriapalvelut on Vihdin kunnassa keskitetty, samassa keittiössä tuotetaan palveluita sekä sosiaali- ja terveydenhuoltoon että sivistystoimeen. Vihdin kunta ei lähtökohtaisesti pidä tarkoituksenmukaisena ateriapalvelun yhtiöittämistä kokonaisuudessaan tai sosiaali- ja terveystoimeen tuotettavien palveluiden osalta ainakaan siten, että kunnan tuottamat ateriapalvelut olisi yhtiötetty vuoden 2022 loppuun mennessä. Siten kunta ei voisi osallistua hyvinvointialueen kilpailutukseen alueen ateriapalveluiden tuottamisesta.

Huomioiden hyvinvointialueiden valmistelun muutoinkin tiivis aikataulu, tulisi kuntien mahdollisuutta myydä tukipalveluja hyvinvointialueille jatkaa ilman euromääräisiä rajoituksia vähintään kahden vuoden ajan hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyttyä. Näin voitaisiin helpottaa palveluiden siirtymistä hyvinvointialueille ja turvata palveluiden järjestämisen kannalta välttämättömät tukipalvelut.

Vihdin kunta kiinnittää myös huomiota siihen, että pykäläluonnoksessa ja sen perusteluissa ei ole käsitelty sitä, miten siirtymäaikana tuotetut tukipalvelut tulisi hinnoitella. Kysymys olisi kilpailutilanteessa markkinoilla toimimisesta ja siihen liittyvästä yhtiöittämisvelvollisuutta koskevasta poikkeuksesta, johon soveltuisi kuntalain 127 §:n 1 momentin 2 kohta. Tukipalvelut tulisi näin ollen ilmeisesti hinnoitella kuntalain 128 §:n tarkoittamalla tavalla markkinaperusteisesti. Tämä puolestaan edellyttäisi kilpailulain 30 d §:n mukaista kirjanpidon eriyttämistä kunnan oman myynnin ja hyvinvointialueen myynnin välillä.

3) Väliaikaisen toimielimen oikeus saada sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietoja

-

4) Ensihoitokeskuksen tehtävät lääkärihelikopteritoimintaan liittyen

-

5) Muut esitysluonnoksessa ehdotetut muutokset

-

Väätäinen Taru

Vihdin kunta - Kunnanhallitus 17.1.2022 § 9